

nosti právních jednání uzavřených mezi jinými do dne účinnosti řečeného nařízení, t. j. do dne 31. května 1935, pokud nebylo před tímto dnem pravoplatně rozhodnuto, že jsou neplatná. Podle § 4, odst. 1, dotč. vl. nař. směji ovšem takováto společenstva rozšiřovati svou hlavní činnost na toho, kdo není jejich členem, jen potud, pokud to není v rozporu s ustanoveními jejich stanov, avšak stanovy žalujícího družstva, třebaš podle jejich § 1 jest účelem družstva, aby svým členům opatřovalo levné a zdravé byty a malé provozovny, neobsahují nikde zákaz pronajímati vedle toho malé provozovny též nečlenům a nelze proto říci, že by byl pronájem obchodních a živnostenských místností žalujícím družstvem nečlenovi v rozporu s těmito stanovami. Z hořejších úvah jde najevo, že pronájem hostinských místností s příslušenstvím žalujícím družstvem žalovanému není neplatný nebo dokonce nicotný jen proto, že žalovaný není členem vzpomenutého družstva.

Dovolací soud nemohl však rozhodnouti ihned ve věci samé, poněvadž odvolací soud, vycházejce z nesprávného právního názoru o neplatnosti nájemní smlouvy ujednané mezi spornými stranami, nezabýval se ostatními vývody, které žalovaný v odvolání uplatňoval. Bylo proto rozhodnouti, jak nahoře.

Čís. 17102.

Jestliže smluvci splnili trhovou smlouvu sjednanou o zabrané půdě pod odkládací podmínkou, že bude schválena státním pozemkovým úřadem (nyní ministerstvem zemědělství), před tím, než nastala ona podmínka, a setrvali na ní i potom, když ono schválení bylo odepřeno z důvodů, jež mohly býti odstraněny neb odpadnouti, může býti tato odkládací výminka splněna dodatečným schválením, když odpadly důvody uvedené pro původní odepření souhlasu s odprodejem zabrané půdy. Prodávající jest v takovém případě povinen vydati kupujícímu prvopis trhové smlouvy nebo podepsati duplikát, aby smlouva mohla býti předložena k schválení.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1938, Rv I 93/38.)

Žalobě, kterou se žalobce na žalovaném domáhal vydání trhové smlouvy z 10. února 1924, podle níž koupil od žalovaného pod výminkou, že smlouva bude schválena státním pozemkovým úřadem, dílec pozemkové parcely č. kat. 389/5, ležící v kat. území M. L. a zapsaný ve vložce č. 1293 zemských desk za 8.730 Kč, nebo podepsání duplikátu řečené smlouvy (obsahu uvedeného přesně v žalobní prosbě), vyhověly soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto

důvodů :

Po právní stránce posoudily nižší soudy spornou věc správně. Bylo zjištěno, že trhová smlouva ze dne 10. února 1924 byla uzavřena pod odkládací výminkou, že bude schválena státním pozemkovým úřadem,

že obě strany rozepře smlouvu ihned splnily tím, že žalobce zaplatil kupní cenu a žalovaná mu odevzdala prodaný pozemek do držení a užívání, že státní pozemkový úřad výměrem ze dne 24. května 1925 odpřel smlouvu tu schváliti, že však sporné strany nevyvodily z toho důsledky, žalovaná podržela kupní cenu a žalobce pozemek. Tím tedy daly obě strany rozepře najevo, že trvají při původní smlouvě. Projev státního pozemkového úřadu, že trhovou smlouvu neschvaluje, nebyl podle jeho důvodů nezměnitelný, a dokud smluvci nevyvodili z něho důsledky, jest vždycky dle smyslu výhrady o schválení ještě čas k splnění vzpomínuté odkládací výminky. Státní obvodová úřadovna pro pozemkovou reformu v P. dala výměrem ze dne 27. května 1935 zásadní souhlas k odprodeji pozemku ve smyslu původní trhové smlouvy ze dne 10. února 1924 a žádala, aby jí byla smlouva ta předložena k schválení, a je proto žalovaná povinna buďto vydati žalobci originál smlouvy té, nebo jeho duplikát podepsati za tím účelem, aby jej žalobce mohl předložit státní obvodové úřadovně pro pozemkovou reformu v P. k schválení.

Čís. 17103.

Ustanovují-li stanovy hospodářského a výdělkového společenstva (zák. č. 70/1873 ř. z.), že má pro své pohledávky proti členovi přední zástavní právo nebo vůbec přední nárok na členských závodních podílech, týká se ono ustanovení vypořádacích podílů příslušejících členu. Výpovědi členských podílů a vystoupení člena ze společenstva za konkursu prohlášeného na jmění člena se stal dosavadní členův podmíněný a nedospělý nárok na vypořádání nepodmíněným a dospělým (§ 21, odst. 2 konk. ř.) a společenstvo jest oprávněno uplatňovati své přední zástavní právo ve prospěch své pohledávky a namítati ji k započtení se vzájemnou pohledávkou člena na vyplacení vypořádacích podílů.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1938, Rv I 720/38.)

Truhlářské, výrobní, nákupní a prodejní družstvo v U., zapsané společenstvo s omezeným ručením, bylo členem žalované Občanské záložny v U., která mu poskytla zápůjčky do výše 300.000 Kč. V letech 1920 a 1925 složilo závodní podíly v úhrnné částce 6.000 Kč. Stanovy žalované záložny obsahovaly v § 6 toto ustanovení: »Dokud jest člen v závaznosti k záložně, přísluší jí na všechny závodní podíly jeho přední právo zástavní a vůbec přední nárok pro její pohledávky...«. Usnesením krajského soudu v Ch. ze dne 16. ledna 1935 byl na jmění uvedeného společenstva prohlášen konkurs a tu žalující správce konkursní podstaty vypověděl členské podíly onoho družstva u žalované záložny a domáhal se po uplynutí ručební doby zaplacení 6.000 Kč s přísl. tvrdě, že žalované nepřísluší přednostní právo zástavní a přednostní nárok na zažalované podíly, a obsahují-li stanovy žalované záložny